

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СПОРТУ,
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

**Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів,
аспірантів та молодих учених**

м. Миколаїв, 28–29 жовтня 2021 року

Редакційна колегія:

Адаменко О. О., канд. пед. наук, доцент кафедри ТООПС
Бірюк С. В., канд. наук з фіз. вих. та спорту, доцент кафедри ТООПС
Деркач В. М., канд. наук з фіз. вих. та спорту, доцент кафедри ФВС
Марцінковський І. Б., канд. мед. наук, доцент кафедри ТООПС
Сокол О. В., доцент кафедри ФВС
Савіна О. Ю., канд. техн. наук, доцент кафедри ФВС
Челушкіна М. В., провідний фахівець кафедри ТООПС

Головний редактор:

Кувалдіна О. В., канд. наук з фіз. вих. та спорту, доцент,
завідувач кафедри ТООПС

Матеріали надруковані в авторській редакції.

*За зміст матеріалів і достовірність наведених даних
несуть відповідальність автори публікації та їх наукові керівники.*

Актуальні проблеми спорту, фізичного виховання, здоров'я людини :
А 43 матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів
та молодих учених, 28–29 жовтня 2021 року. – Миколаїв: НУК імені адмірала
Макарова, 2021. – 318 с.

ISBN 978-966-321-436-8

У збірнику представлено тези за напрямками роботи конференції:
"Олімпійський рух, олімпійська освіта: історія проблеми, можливості";
"Олімпійський та професійний спорт: проблеми та перспективи розвитку";
"Фізичний стан, контроль фізичної підготовки та успішності фізичного
виховання"; "Адаптивна фізична культура і спорт"; "Розвиток Wellness-індустрії
в Україні та світі". Матеріали конференції становлять науковий інтерес для
науково-педагогічних працівників, тренерів, спортсменів, викладачів, наукових
співробітників.

ОЦІНКА РИЗИКІВ ДОПІНГУ ТА ПЛАНУВАННЯ ЗАХОДІВ З ДОПІНГ-КОНТРОЛЮ У БАДМІНТОНІ

Шундяк А. В., Савіна О. Ю.

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, Миколаїв

Серед безлічі проблем сучасного спорту все більше значення починає набувати проблема допінгу. Вона є складною, оскільки включає в себе тісно взаємопов'язані медичні, юридичні, політичні, моральні, організаційні, соціальні та педагогічні аспекти.

Використання допінгових препаратів суперечить сутності спорту, створюючи нерівні умови в досягненні спортивного результату, завдаючи шкоди престижу країни і команди, міжнародного спорту в цілому.

Оскільки проблема допінгу актуальна, вона не могла залишитися без уваги вчених, журналістів, лікарів, тренерів, спортсменів.

Сама назва «допінг» походить від англійського слова «dope», що означає давати наркотик. В спорті термін означає прийняття будь-яких речовин природного або синтетичного походження з метою домогтися поліпшення спортивних результатів, а також введення в організм людини (спортсмена) різними шляхами фармацевтичних субстанцій, у тому числі й біологічних рідин, або застосування маніпуляцій з метою штучного поліпшення працездатності (швидкісно-силових якостей, вимогливості, психічної стійкості тощо).

В спортивних проектах прийом допінгу – це порушення правил, установлених уповноваженою на це спортивною організацією, яка не дозволяє використовувати субстанції чи методи і маніпуляції штучного підвищення працездатності спортсменів. Такі речовини можуть різко піднімати на короткий час активність нервової і ендокринної систем, м'язову силу або навіть стимулювати синтез м'язових білків після навантажень на м'язи (наприклад, стероїди) [1].

Всесвітнє антидопінгове агентство (ВАДА, англ. World Anti-Doping Agency – WADA) – незалежна структура, що здійснює координацію боротьби з допінгом у спорті. Заснована у 1999 році. Основне завдання WADA – координація боротьби з допінгом в усьому світі. Агенція не проводить допінг-контроль, а лише розповідає і прописує, як має відбуватися цей процес.

Основним документом, відповідно з яким у світі проводиться антидопінгова діяльність, є Всесвітній антидопінговий кодекс. Він перевидається кожні 6 років, остання редакція вступила в дію 1 січня 2015 року. Кодекс розповідає про основні напрямки боротьби з допінгом в усьому світі – для міжнародних федерацій з одного боку і для національних антидопінгових організацій з іншого [2].

Перевірка допінгу це запланований процес допущення спортсменів до змагань всіх видах спорту.

Перш за все: до того моменту, поки спортсмен власноруч не запечатає контейнер з пробою, яку він надав в одноразову ємність, пересвідчившись в тому, що ця ємність була запечатана в поліетиленовий пакет, який закритий, ніхто не має права торкатися ємності. Необхідно виключити будь-які маніпуляції. Тому, що відповідальність за вміст контейнерів і за те, щоб туди нічого стороннього не потрапило виключно лежить на спортсмені. Він здає пробу в одноразовий контейнер, тримає її в руках, власноруч розливає на пробу А і Б, власноруч запечатує. Ніхто не має в цей момент торкатися цієї проби. Якщо у когось є якісь зауваження, вони заносяться в протокол допінг-контролю. Якщо зауважень не має, то заноситься факт «Зауважень не має». Відповідно, тільки після того, як контейнер запечатується, його може торкатися допінг-офіцер, наприклад, щоб перемістити, записати номер тощо [3].

Федерація бадмінтону України надала тренерам та спортсменам перелік ліків які дозволені або заборонені для використання в період тренувань та змагань. До складу більшості заборонених ліків входять жаропонижаючі ліки, назальні спреї, проти-алергенні ліки, знеболювальні, тощо.

Першою сходинкою нашого дослідження стало проведення соціологічного опитування. Об'єктами для спостереження стали спортсмени і тренери спортсменів. В анкетуванні взяли участь 51 респондент: з них 35 спортсменів кандидатів в майстри спорту і майстрів спорту і 16 тренерів. Крім цього, 60 спортсменів розрядників з Миколаївського вищого училища фізичної культури.

Спортивна спеціалізація анкетованих: бадмінтон, художня гімнастика, легка атлетика і греко-римська боротьба. Вік спортсменів склав 17-22 роки.

Мета опитування – виявити ставлення до проблеми допінгу в спорті.

Визначено ставлення учасників освітнього процесу установ спортивної спрямованості до проблеми допінгу. Встановлено, що близько 30% тренерів вважають неможливим досягти високих спортивних досягнень без застосування допінгу. Багато спортсменів вважають допінг цілком прийнятним засобом досягнення спортивних результатів, у деякого є друзі, які використовують заборонені препарати для поліпшення спортивних результатів. Виявлено спотворення моральних орієнтирів у молодого покоління.

На питання, які заходи необхідно вживати для боротьби з допінгом, 20% молодих спортсменів і 25% тренерського складу відповіли – легалізація або перегляд списку.

Слід зазначити, що позитивне ставлення до допінгу у молодих спортсменів часто збігалася з позицією їх тренера з даного питання. Також виявлена тенденція, яка визначає зміну ставлення до допінгу у молодих спортсменів в залежності від віку, тренувального стажу та спортивної кваліфікації.

За зняття заборони висловилися 13,5% респондентів. Ці дані, безумовно, говорять про глобальність поширення проблеми допінгу в молодіжному середовищі.

Отримані результати відображають досить широкий спектр думок, який умовно можна розділити на наступні групи:

- 1) респонденти, повністю підтримують допінг;
- 2) група «вагаються» респондентів;
- 3) респонденти, які заперечують допінг.

За результатами проведення опитування можна зробити висновок, що з дорослішанням спортсмена змінюється його ставлення до допінгу, стаючи більш ліберальним. При цьому не можна не відзначити, що позитивне ставлення до допінгу у цієї групи спортсменів часто збігається з позицією їх тренера по даному питанню.

Подальші дослідження планується проводити в напрямку роботи зі спортсменами із застосуванням інтерактивних методів про вплив допінгу на стан здоров'я спортсмена, побічні ефекти та відхилення.

Література

1. Бадрак К. А. Допинг в спорте как проблема нравственности. *Физическая культура: воспитание, образование, тренировка*. 2010. №1. С. 70–72.
2. Иглин А. В. Допинг: биолого-правовое исследование. *Научное обозрение. Биологические науки*. 2016. № 6. С. 23–35. URL: <https://science-biology.ru/ru/article/view?id=1019>
3. Еремеева Л. В. Проблема допинга и ответственности за его потребление и распространение. *Наркология*. 2009. №8. С. 98–99.

ВИДИ СПОРТИВНОГО ТЕСТУВАННЯ

Шундяк А. В., Сокол О. В.

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, Миколаїв

Тестування поширено і використовується в практиці спортивної медицини, у фізичній культурі й оздоровчій роботі [3]. В теперішній час тестування розвитку фізичного стану людини є достатньо актуальним, тесті призначені не лише оцінювати і контролювати рівень фізичного розвитку й отриманих знань і вмінь, але й з метою діагностики стану організму людини. [4].

Проблема якості проведення діагностичних тестів, визначення якісної оцінки фізичної підготовленості й розвитку фізичних якостей студентів представляється доволі вагомим.

Інтегративним можна назвати тест, що складається з таких завдань, правильні відповіді на які вимагають інтегрованих (взаємопов'язаних, узагальнених) знань двох або більшого числа навчальних дисциплін. Використання таких тестів в школі, як контролюючих, так і навчальних – відмінний засіб реалізації міжпредметних зв'язків у навчанні.

Загальна орієнтація задуму побудови тесту: нормативно-орієнтовані або критеріально-орієнтовані (предметно-орієнтовані) [1].